

SceneStatistikk.no

Trøndelag Teater (2013)

Generert:2019-09-05T16:58:57.845364+02:00

Rapportstatus:Sendt inn

Egenproduksjoner:

Forestillinger	Publikum	Forestillinger i DKS	Publikum - DKS grunnskolen	Publikum - DKS videregående
En handelsreisendes død	30	7126	0	0
Bør Børson Jr	72	25645	4	500
Peer Gynt	38	10936	5	500
Nøtteknekkeren	35	16511	0	0
Jeg anser deg for å være et ualminnelig begavet ungt menneske	10	305	0	0
De nære ting	36	8358	0	0
Fedra	38	2433	0	0
Bedrag	19	1366	0	0
Jeanne D`Arc	33	2202	0	0
Jubileumskavalkade	5	438	0	0
Stemt	31	2909	0	0
Jakob Margido Esp - 70 år	1	196	0	0
Lørdagscafe	2	157	0	0

Samproduksjoner:

Forestillinger	Publikum	Forestillinger i DKS	Publikum - DKS grunnskolen	Publikum - DKS videregående
Blue Motell	18	804	0	0
Unge damatikere	13	497	0	0
Kulturskolen	4	207	0	0
Framsynt feminist og stemmerettsstrategi	1	67	0	0
Helg	12	377	0	0

Gjestespill:

Forestillinger	Publikum	Forestillinger i DKS	Publikum - DKS grunnskolen	Publikum - DKS videregående
Skuggar	10	675	0	0
Us not Them-Atribute To	2	612	0	0
Kjære landsmenn, Herborg Kråkevik	3	855	0	0
Vi må møtes før jul	12	3523	0	0
Sjøen	2	130	0	0
Omega and The Deer	2	87	0	0
Og så kan hunden komme	3	365	0	0
Rosa - Stemmerettsåret 2013	1	35	0	0
Til min hjertens kjær	2	162	0	0

Samproduksjoner formidlet av samprodusent:

Forestillinger	Publikum	Forestillinger i DKS	Publikum - DKS grunnskolen	Publikum - DKS videregående
0	0			

1 ET PROFESJONELT TILBUD AV TEATER-, OPERA-,

DANSEFORESTILLINGER OG ANDRE SCENEKUNSTUTTRYKK OVER HELE LANDET

1.1.1 Totalt antall forestillinger:

444

1.1.2 Antall forestillinger på egen scene/fast arena:

441

1.1.3 Antall forestillinger på turné i Norge:

15

1.1.4 Antall forestillinger i utlandet:

0

1.1.5 Antall mottatte gjestespill.

9

1.1.6 Antall transmisjoner:

0

1.1.7 Antall forestillinger formidlet gjennom Den kulturelle skolesekken:

9

2 HØY KVALITET GJENNOM UTVIKLING OG FORNYELSE

2.1.1 Totalt antall produksjoner:

27

2.1.2 Antall egne produksjoner:

13

2.1.3 Antall uroppføringer:

6

2.1.4 Antall produksjoner av norsk samtidsdramatikk/opera/musikkteater fra de siste 15 år:

10

2.1.5 Antall produksjoner av utenlandsk samtidsdramatikk/opera/musikkteater fra de siste 15 år:

0

2.1.6 Antall produksjoner med norsk samtidsdramatikk/opera/musikkteater rettet mot barn og unge:

4

2.1.7 Antall produksjoner av ny norsk koreografi:

7

2.1.8 Antall produksjoner av ny utenlandsk koreografi:

0

2.1.9 Omtale av de kvaliteter ved institusjonen som best uttrykker kunstnerisk egenart og strategier for videre utvikling av disse:

1. Trøndelag Teater har som mål å gjøre scenekunst av høy kunstnerisk kvalitet tilgjengelig for et så stort og sammensatt publikum som mulig. Trøndelag Teater vil fortsette å stille høye kvalitetskrav til kunsten vi presenterer. Kvalitetskravene omfatter både teatrets egne produksjoner, våre samarbeidsproduksjoner samt gjestespill fra andre aktører i feltet. Med de offentlige bevilgningene, de tekniske og kunstneriske ressurser teatret har til rådighet kan vi lage cirka åtte fullskala produksjoner i året. Disse fordeles på de ulike scenene ut fra den kunstneriske profilen på hvert enkelt prosjekt. Scenene prosjektene legges til legger noen føringer for det kunstneriske innholdet, men vi bestreber oss også på å utfordre de forventninger som ligger til for eksempel en hovedsceneproduksjon kontra en studiosceneproduksjon. I 2014 har vi brutt ned noen av budsjettene til fullskalaproduksjonene, og produsert mindre produksjoner. I 2014 har vi derfor 13 egenproduksjoner. Dette er en modell vi ønsker å videreføre i 2015 fordi vi ser at vi med lavere økonomisk risiko har mulighet til å satse

ytterligere kunstnerisk både gjennom materialvalg og valg av kunstnere, og dessuten nå flere publikummere ved å tilby flere forskjellige forestillinger. Gjennom repertoaret har vi som mål å tilby et bredt og differensiert tilbud, kjennetegnet ved kunstnerisk kvalitet. Hvert år produseres minst fire forestillinger på hovedscenen. I dialog med regissørene forsøker vi å finne stykker som vi tror kan trekke publikum og samtidig være utgangspunkt for å lage godt teater. Det har ført til at vi har satt opp Ibsen flere ganger på Hovedscenen, sist i 2013 med Peer Gynt. Vi følger opp denne kunstneriske ambisjonen i 2014 og den første forestillingen vi viser på Hovedscenen i 2014 er Friedrich Dürrenmatts Besøk av gammel dame. Til høsten vil det trønderske publikummet få gleden av å se Ibsens Når vi døde våkner på Hovedscenen. Denne satsningen er noe vi tar med oss også inn i 2015.

Trøndelag Teater har en lang og stolt tradisjon for å spille musikaler. Musikal og spel-tradisjonen står sterkt i hele Trøndelagsregionen og Trøndelag Teater bestreber seg på å dekke et mangfold innenfor musikkteatersjangeren. Målet er at dynamikken mellom programmeringen ved de ulike scenene til sammen skal gi et differensiert og bredt tilbud. Denne strategien gjenspeiler til vår glede demografien til publikummet vårt, som gjennom publikumsundersøkelser viser at teatret har et publikum som er vidt sammensatt med tanke på alder, kjønn, inntekt og utdanning (KS og Agderforskning: Kunstkonsum i storbyene, 2012). Som et ledd i publikumsutviklingen samarbeider teatret med andre aktører både regionalt og nasjonalt; Teaterhuset Avant Garden, Olavsfestdagene, Nord-Trøndelag Teater, Trondheim symfoniorkester, Midt-Norsk Jazzsenter, Kulturskolen, NTNU, Riksteatret og scenekunstkompanier utenfor institusjonsteatrene. For 2015 vil Trøndelag Teaters strategi for å nå målet om høy kunstnerisk kvalitet ut til flest mulig tilskuere være å fortsatt jobbe med å finne en balanse mellom repertoarvalg og regigrep. Dette er en strategi fra tidligere år som vi ønsker både å holde fast ved og utvikle videre. Teatret ser det som en oppgave å bevisstgjøre publikum om at det ikke bare er valget av tekst som bestemmer hva slags forestilling man skal lage, det er like mye valg av sceniske konsepter. Dette mener vi i hovedsak kan gjøres på to måter: Ved å produsere klassiske tekster og kombinere dem med moderne regigrep, eller ved å spille ny dramatik men med et klassisk eller såkalt folkelig utgangspunkt. På denne måten kan vi spille ny dramatik på hovedscenen, noe vi har hatt god erfaring og suksess med. Parallelt med dette vil vi fortsette å spille ny norsk og utenlandsk dramatik på de mindre scenene, og samarbeide med frie grupper.

2. Fremme kunstnerisk utvikling og fornyelse. Den kunstneriske utviklingen og fornyelsen av teatret går for det første ut på å arbeide med nye uttrykk og for det andre å utvikle det kunstneriske personalet. Det er vår opplevelse at disse to delmålene er gjensidig avhengige av hverandre. I det man introduserer nye kunstuttrykk til det kunstneriske personale, har de stort faglig utbytte av det og i det man bruker ressurser på faglig utvikling av det kunstneriske personalet, utforskes det kunstneriske uttrykket i de enkelte produksjonene. Regissørene er teatrets viktigste kunstneriske arbeidsledere, og i krysningen mellom deres konsepsjoner og visjoner og skuespillernes uttrykksbehov, tilstrebes fortellermåter som appellerer til alle publikumsgrupper i regionen. Her er det også viktig å veksle mellom yngre og eldre teaterkunstnere innenfor alle kategorier. Vi søker ulike regissører med ulike arbeidsmetoder og møtet mellom forskjellige regissører og arbeidsmetoder er med på å styrke den faglige utviklingen både på kunstnerisk og teknisk side ved teatret. Med dette i tankene ønsker Trøndelag Teater å samarbeide med et bredt spekter av kunstnere som både kan utvikle og fornye for eksempel klassikere, eller utfordre oss med nye former, nye innganger eller tradisjoner. Vi har det siste året samarbeidet med regissører, scenografer og lysdesignere av internasjonal kaliber. Forestillingen En handelsreisendes død, som hadde premiere på hovedscenen i 2013, viste oss og vårt publikum nye sider av hovedscenen gjennom en spektakulær og samtidig svært hjemmekjær scenografi. Denne produksjonen var også viktig for vårt kunstneriske og tekniske team fordi de arbeidet med kunstnere fra en annen kunsttradisjon, en erfaringsbakgrunn og en annen arbeidsform. Denne produksjonen fikk for øvrig to Heddapriser. Trøndelag Teater vil også neste år drive videreutviklings-, kurs og seminarvirksomhet for det kunstneriske og tekniske ensemblet. Vi anser det som viktig at et relativt stabilt skuespillerensemble stadig fyller opp verktøykassen sin med impulser av faglig karakter. Dette vil komme særlig til nytte i stykker som har et nytt formspråk og som utfordrer de mer tradisjonelle skuespillertekniske virkemidlene. På et institusjonsteater som har en høy grad av tekstorientert virksomhet, vil en videreutvikling av skuespillernes forhold til dette være spesielt avgjørende. Dette vil gi Trøndelag Teaters kunstneriske personale mulighet til å møte de utfordringer ny dramatik og nye formspråk byr på. Eksempelvis fikk vi i 2013 besøk av dramaturg Laszlo Upor. Upor har sitt primære virke i Ungarn der han har jobbet som dramaturg på en rekke institusjoner og i det frie feltet. Upor holdt et foredrag som var åpent for hele huset. I skrivende stund utredes også mulighetene for en studietur for ensemblet, hvor de både skal se teater og selv delta i workshops. Vi har i det siste året fokusert på å involvere ensemble tidligere i den kunstneriske planleggingen. Vi har lagt til rette for at regissører som ikke kjenner vårt faste ensemble fra før har besøkt oss tidlig og jobbet med skuespillerne. I forbindelse med Peer Gynt arrangerte vi et seminar i forkant av produksjonen, der vi inviterte professor i nordisk litteratur, Erik Østerud, til å foredra om Peer Gynt og ulike tolkninger av verket. Dette var en god erfaring og vi følger opp tenkningen tilpasset de ulike produksjonene. Vi har avholdt tekstworkshop i forbindelse med Pappan til Pappa og en musikalsk workshop i forbindelse med En urettferdig musikal som en nyskrevet musikal av Tyra Tønnesens med premiere i 2015. I begge disse forestillingene er det snakk om nyskrevne tekster og vi opplever at disse workshopene har gitt mye til tekst- og konsepter-

tutvikling, samtidig som skuespillerne også har fått bidra med innspill tidlig i prosessen. Vi har også invitert skuespillerne til modellmøtene noe som har skapt et større eierskap og nærhet til prosjektene. I 2014 har vi oppfordret vårt kunstneriske råd til å stille med varaene i møtene, slik at det er syv rådsrepresentanter til stede. Dette for å fange en større bredde i ensemblet og involvere skuespillere på et tidligere tidspunkt i den kunstneriske planleggingen. Trøndelag Teater har erfaring med å knytte til seg unge regissører som vi følger over tid. Dette gir regissøren mulighet til å fordype seg i sitt kunstnerskap og dermed også utvikle dette. Dette gjelder for eksempel Maren Bjørseth, som er en ung lovende regissør, utdannet ved kunsthøgskolen i Amsterdam. Hennes norske bakgrunn i kombinasjon med den internasjonale utdanningen, gjør henne svært interessant for oss fordi hun står i en sentral-Europeisk tradisjon som for teatret og dets ensemble er interessant og utviklende. Det er ikke gitt at alle regissører mestrer hovedsceneformatet. Slik er institusjonen en viktig arena for utvikling og foredling av regissørens kompetanse. Vi ser en tendens til at kompetansen med å jobbe i dette formatet er begrenset og vi jobber derfor kontinuerlig med å finne regissører der det er en gjensidig interesse for å jobbe i, og utvikle dette formatet. I møtet med både nye og mer erfarne regissører gis ensemblet et interessant spenn i arbeidet. I denne dynamikken sikres en kunstnerisk nyskaping. I 2014 har vi satt sammen en gruppe skuespillere som skal jobbe med to forskjellige produksjoner over et halvt år. De har i større grad enn ved andre produksjoner deltatt i arbeidet med å velge regissør og materiale for produksjonen. Valget har falt på en nydramatisering av Melvilles klassiker Moby Dick, og det som i skrivende stund ser ut til å bli norgespremierer på Arne Lygres Dager under. Et prosjekt som dette er med på å øke skuespillernes eierskap til det ferdige kunstverket, forestillingen. Vi jobber nå med å etablere rammene for et tilsvarende prosjekt for neste år. Trøndelag Teater har de siste årene satset på en mer prosessorientert måte å utarbeide ny norsk dramatik på. Dette har resultert i forestillinger som blant annet Rock`n Roll Wolf (2011) Jubileet (2012) og Nøtteknekkeren i 2013. I 2014 og 2015 satser vi videre på denne utviklingen av ny norsk dramatik for hovedscenen og skaper to nye musikaler i 2014 og en ny musikal i 2015. Vi har invitert Rasmus og Verdens beste band til å skrive en ny familiemusikal, Puppan te pappa. Vi går også inn som hovedaktør i et større samarbeid med Cirka Teater og Riksteatret om den nyskrevne familiemusikalen Hundre hemmeligheter. Dette er resultat av Trøndelag Teaters gode erfaringer med samarbeid med aktører fra feltet utenfor institusjonen noe det er naturlig å fortsette. I 2015 skal Tyra Tønnesen skrive en ny musikal for hovedscenen som foreløpig har tittelen En urettferdig musikal. Jovan Pavlovic skriver ny musikk. I utviklingen av norsk dramatik har vi etter hvert god erfaring med å knytte til oss dramatikere som kjenner Trøndelag Teater, vårt ensemble og som skriver spesielt for oss. Her er det også naturlig å trekke frem vårt samarbeid med Kjernehuset om prosjektet Unge Dramatikere. Her blir ungdom mellom 13 og 19 år oppfordret til å sende inn tekster de mener kan ha potensial for scenisk realisering. Av de innsendte forslagene plukkes åtte unge forfattere ut. Disse blir med i prosjektet, som går ut på at tekstene videreutvikles gjennom workshops og sparring med profesjonelle krefter ved teatret (regissør, dramaturger, skuespillere). Prosjektet avsluttes med at fire av tekstene blir gjort til gjenstand for enkle oppsetninger, mens de fire andre blir presentert som dramalesninger. Disse forestillingene og lesningene er åpne for publikum. Prosjektet har vært svært vellykket, både med hensyn til kunstnerisk kvalitet og oppmerksomhet utenifra. Til neste år vil vi utvikle prosjektet ytterligere ved å invitere inn de unge forfatterne som allerede har vært med i prosjektet, til å søke om å delta i en ny runde. Av disse vil fire velges ut til å jobbe med tekstene sine, hvorav en velges ut til en full produksjon. Vår viktigste begrunnelse for å holde på med prosjektet er kunstnerisk. Dernest ser vi at prosjektet også har en positiv funksjon som publikumsutviklingstiltak. 3. Målrette virksomheten og utnytte ressursene best mulig I Trøndelag Teaters strategiplan er det særlig tre ting vi trekker frem som viktig i 2014: - Vi skal være dristige i vårt arbeid med klassikerne. - Vi skal arbeide bevisst for å fremme ny norsk dramatik. - Vi skal dekke spennet mellom tradisjonell og moderne scenekunst. I 2014 skal vi fortsette vårt arbeid med å få scenekunst av høy kvalitet ut til det brede lag av Trøndelags befolkning. Som i de fire siste årene skal vi i 2014 også spille Ibsen. De fire siste årene har vi hatt stor suksess med å flytte Ibsen fra Gamle Scene til de nyere scenene. I 2012 spilte vi Gjengangere på Studioscenen, i 2013 spilte Peer Gynt på Hovedscenen og i 2014 har vi ikke mindre enn en Trøndelagspremiere på Ibsens Når vi døde våkner. Det er Tyra Tønnesen som skal ha regi og vi er sikker på at hun vil gi verket den moderne innpakningen et slikt eksistensialistisk verk fordrer. I 2015 skal Kjersti Haugen sette opp Lille Eyolf. Vårt arbeid med Ibsen de siste årene har bidratt til å åpne både ensemblet og publikum for nye inntrykk og løsrive Ibsens manus fra teaterkonvensjonene Gamle scene ofte assosieres med. Vi opplever at denne kontinuerlige satsningen vekker interesse hos publikum. På samme måte som med Ibsen ønsker vi å aktualisere andre klassikere, både av nasjonal og internasjonalt kaliber. I 2013 hadde vi blant annet to kunstneriske seiere med En handelsreisendes død av Arthur Miller og Fedra av Jean Racine. Videre erfarer vi i 2014 at sterke registemmer heller ikke trenger kjente titler for å tiltrekke seg publikums og pressens gunst. Både Besøk av gammel dame og Runddans klare regigrep og gjennomførte scenografi har gjort at trønderne har fått øynene opp for disse to relativt ukjente titlene. Som ledd i modernisering av scenekunsten på Trøndelag Teater, kommer vi i 2014 og 2015 til å fortsette vårt gode samarbeid med interessante regissører som Kjersti Haugen, Maren Bjørseth, Tyra Tønnesen, Runar Hodne, Ole Johan Skjelbred Knudsen og Morten Joachim. Åsmund Flaten, Håvard Lund og Jovan Pavlovic er tre viktige musikalske drivkrefter i Trondheim som vi skal sa-

marbeide med fremover. I 2014 står satsningen på nyskrevne musikaler sentralt og i denne sammenhengen vi vi jobbe tett med markante, trøndelagsbaserte aktører som Trondheim Voices, Cirka Teater og Rasmus og Verdens beste band. Rasmus Rhode skal skrive både manus og komponere musikk til musikalen Puppan te pappa. I Hundre Hemmeligheter står Trondheim Voices for musikken, Kjersti Haugen på regi og Cirka Teater bidrar med sin spektakulære scenografi. På denne måten fortsetter Trøndelag Teater sitt arbeid med å lage ny dramatikk i stort format. For Trøndelag Teater er det viktig å bruke det kunstneriske personalet på en måte som gir en jevn og meningsfull arbeidsfordeling som er innenfor de økonomiske og tekniske rammene. Repertoaret må være tilpasset disse kravene. Det ideelle repertoaret ligger i skjæringspunktet mellom følgende linjer: Scene, tidspunkt, skuespillernes kapasitet, teknisk/økonomiske ressurser og de forskjellige publikumsgruppers interesser og strømninger i tiden. På de mindre scenene har vi mulighet til å være mer fleksible når det gjelder overnevnte «dogmer». Som nevnt kan vi derfor i større grad benytte oss av skuespillerinitierte prosjekter, ny norsk og utenlandsk dramatikk og være mer fleksible når det gjelder prøvetid og ressursbruk på den enkelte produksjon. Andre rammer mener vi kan gi en annen kunstnerisk frihet som dermed kan gi et annet kunstnerisk resultat. Det er vår erfaring og oppfatning at de forskjellige rommene og uttrykkene også gir publikum forskjellige roller og opplevelser. Dette er noe vi skal utforske videre fremover.

3 NÅ HELE BEFOLKNINGEN

3.1.1 Totalt antall publikum:

91478

3.1.2 Antall publikum på billetterte arrangement, og spesifisert for antall publikum med fribilletter og sponsorbilletter:

90883

3.1.2.1 Herav fribilletter:

10909

3.1.2.2 Herav sponsorbilletter:

1550

3.1.3 Antall publikum på egen scene/fast arena:

91113

3.1.4 Antall publikum på turnéforestillinger i Norge:

595

3.1.5 Antall publikum i utlandet:

0

3.1.6 Antall publikum på egenproduserte produksjoner:

80016

3.1.7 Antall publikum på mottatte gjestespill:

6444

3.1.8 Antall publikum formidlet gjennom Den kulturelle skolesekken - grunnskolen:

3500

3.1.9 Antall publikum formidlet gjennom Den kulturelle skolesekken - videregående skole:

1000

3.2.1 Antall produksjoner rettet mot barn og unge:

4

3.2.2 Antall forestillinger rettet mot barn og unge:

52

3.2.3 Antall publikum på forestillinger rettet mot barn og unge:

17215

3.3.1 Totalt antall produksjoner:

0

3.3.2 Totalt antall forestillinger:

0

3.3.3 Totalt antall publikum:

0

4 STØRRE MANGFOLD

4.1.1 Rapport om strategier og gjennomførte planer for å rekruttere og kvalifisere skuespillere og annet kunstnerisk personale med minioitetsbakgrunn:

Trøndelag Teater har nedfelt i sin strategiplattform at vi er til for publikum. Vår mål er større og bredere publikum, og spesielt barn og unge er det viktig å nå. Vi definerer kravet til mangfold både i forhold til kjønn, alder og kulturell bakgrunn. Det er en kjensgjerning at det er flest kvinner som går i teatret, og for oss er det å få flere gutter/ menn til å se våre forestillinger viktig. Vi ser at det er flest unge menn og eldre menn som besøker oss. «Småbarnsfedrene» er krevende å nå. Repertoaret har imidlertid også betydning for da vi f eks satte opp forestillingen Håndverkerne i 2012, hadde vi godt besøk av menn som aldri hadde vært i teatret før. Når det gjelder alderssammensetning så har vi dokumentasjon (Kulturkonsum i storbyene, 2012) på at vi er best besøkt av de yngste publikummerne blant de store teatrene i Norge. Aldersgruppen 16-19 år utgjør faktisk 4% av vårt besøk og det langt høyere enn f eks Nationaltheatret. Trøndelag Teater har et godt og nært samarbeid med Den Kulturelle Skolesekken, og mange av de yngste kommer nok til teatret i regi av DKS. Alle undersøkelser i Norge viser at hele befolkningen ikke er representert blant publikumet til kultur-/kunstinstusjonene. Dette gjelder både blant etnisk norske og innvandrere. Sosiologiske forskjeller påvirker hvem som blir «kulturforbruker». I Trondheim er det store geografiske forskjeller. Enkelte bydeler har opp til 80% av sine elevene også på kulturskolen, mens andre bydeler knapt er representert. I Trondheim er det ca. 10% innvandrere, og den største andelen kommer fra Polen, Tyskland og Sverige. For Trøndelag Teater er det derfor en like stor utfordring å få deler av den norske befolkningen til å komme hit, som det er å få innvandrere til å besøke oss. Tallene i tabellen viser at det skjer små endringer fra år til år. Arbeidsstokken på Trøndelag Teater er svært stabil. Men vi arbeider med å bedre balansen også i de avdelingene som internt har stor overvekt av et kjønn. Ved nyansettelser er vi bestandig på utkikk etter det underrepresenterte kjønn, gitt at de har likeverdige kvalifikasjoner. Men rekrutteringen til våre stillinger avspeiler selvfølgelig samfunnet rundt oss, slik at det er mer tilgangen til gode kandidater som mangler.

4.2.1 Rapport om strategier og gjennomførte tiltak for publikumsarbeid som også inkluderer minoritetsbefolkningen:

I valg av repertoar har vi en aktiv holdning til hvordan tematisere og kommentere negative samfunnsstrukturer knyttet til rasisme og nazisme. I kraft av å forvalte arven etter Henry Gleditsch er vi opptatt av at teatret skal være en del av vår demokratiske institusjon. Arven etter Gleditsch videreføres også i opprettelsen av Gleditsch-konferansen som hvert år inviterer ledende samfunnsdebattanter for å diskutere samfunnsrelevante spørsmål. Vår strategi for å oppnå større mangfold blant publikum er å ha et bredt tilbud. I tillegg til kjerneproduktet, teaterforestillinger, har vi førsnakk med foredrag, ettersnakk med innledere eller møter med skuespillere, omvisninger, café, studentkvelder og manusprosjektet vårt, Unge dramatikere. Alt dette er med på å gi Trøndelag Teater bredde slik at flere kan finne veien hit. I tillegg lanserte vi i 2013 Teaterkort Ungdom. Dette teaterkortet er gratis og gir 8 billetter til kr. 100,- pr stk i året. De som har dette kortet blir også invitert til egne arrangementer. Vi kommer til å videre utvikle tilbudet til denne gruppen i 2014 i form av invitasjon til leseprøver, premierebilletter, flere besøk på teatret, blogg osv. Fra lanseringen i august 2013 og frem til i dag har vi registrert 1116 korteiere/ medlemmer. Vi ser også at de faktisk kjøper teaterbilletter og vi hadde nesten 600 solgte billetter i denne priskategorien til Peer Gynt høsten 2013. Det utgjorde nesten 5% av besøket. Når det gjelder arbeid mot publikumsgrupper med innvandrerbakgrunn har vi ulike prosjekter og samarbeidspartnere. Vi har i flere år hatt et godt samarbeid med Kvalifiseringssenteret for innvandrere, INN, i Trondheim Kommune. Vi har hatt omvisninger for grupper og de blir invitert til prøveforestillinger. Pris og direkte informasjon har stor betydning for å kunne nå denne gruppen og de får derfor tilbud om fribilletter til en bestemt forestilling. Erfaringen med dette er gode. De setter stor pris på å bli invitert selv om det å forstå forestillingen ikke alltid er like enkelt. I dag har vi også engasjert en medarbeider fra Somalia via INN. Han er student og jobber for oss 3 timer hver 3. uke med å distribuere/ fylle opp våre brosjyrestativ i Trondheim sentrum. Vi får gjort en viktig jobb og han får arbeidserfaring. I tillegg får vi vist frem teatret og våre forestillinger til han og hans venner. Vi har også jevnlig besøk av en innvandrerkvinnegruppe, som også blir invitert til prøveforestillinger via en kontaktperson fra Røde Kors. Det bor mange med tyskspråklig bakgrunn i Trondheim og vi har ofte forestillinger av tyske dramatikere. Derfor har vi god kontakt med «Detuscher Stamttisch» som er en forening for tyske som bor i

Trondheim. De får direkteinformasjon om våre forestillinger fra oss via e-post. Våre erfaringer med dette arbeidet er gode; vi får god kontakt, de kommer på besøk når de blir invitert og så lenge billettene er gratis, men det er en lang vei å gå frem til at teaterbesøk blir en hverdagslig aktivitet for våre ikke-vestlige innvandrere.

4.3.1 Rapport om strategier og gjennomførte tiltak for å sikre at kvinner og menn får like muligheter til kunstfaglige, tekniske og administrative posisjoner:

Vårt kunstneriske arbeid er motivert av å velge blant de beste regissørene, de beste scenografene, lysdesignerne og skuespillerne. For å sikre å oss å finne de beste er det naturlig å velge blant hele befolkningen. Dette gir en naturlig, jevn fordeling i den kunstneriske staben. I 2013 hadde 6 av egenproduksjonene kvinnelig regissør og 5 hadde mannlig regissør. Det var henholdsvis 4 kvinnelige og 4 mannlige scenografer. Trøndelag Teater har den siste fireårsperioden samarbeidet med et flertall kvinnelige regissører. Dette er noe vi fortsetter også i den kommende perioden. Av kostymedesignere hadde vi 6 kvinnelige kostymedesignere og 2 mannlige kostymedesignere. I alle produksjonene var det en mannlig lysdesigner. Det skyldes i hovedsak at Trøndelag Teater har ansatt kun en lysdesigner. Blant skuespillerne er kjønnsfordelingen jevnt fordelt. I 2014 er det 14 kvinnelige og 16 mannlige ansatte skuespillere. Vi jobber kontinuerlig med tenkningen omkring dette også når det gjelder aldersfordeling i ensemblet. I den kunstneriske planleggingen ved teatret inngår også det å finne passende roller til den enkelte skuespiller. Det finnes mange sentrale teaterstykker med mannlige hovedroller. Vi jobber derfor kontinuerlig og bevisst med å finne gode stykker med kvinnelige hovedroller og/eller kvinner i andre sentrale roller. I 2013 var resultatet av denne strategien flere forestillinger med kvinnelige hovedroller. Vi satte opp både Fedra og Jeanne D'Arc med sterke kvinnelig hovedroller. I tillegg lagde en av våre skuespillere, Marianne Meløy soloforestillingen Stemt. I Bedrag er det en kvinnelig hovedrolle. I forbindelse med produksjonen En handelsreisendes død, var det planlagt at Kjersti Tveterås skulle spille en av de mannlige karakterene i stykket, men dette ble stoppet av rettighetshaverne. På tross av likestillingsargumentet kom vi ingen vei. Som et kunstnerisk motsvar satte vi opp Jeg anser deg for å være et begavet ungt menneske der Kjersti Tveterås og Kine Bendiksen spilte transvetitter. Angelina Josephine Stojevska hadde regi og skrev teksten, som på mange måter kan leses både som en kommentar både til forestillingen En handelsreisendes død, og til rettighetshaverne. Med andre ord, også i det kunstneriske arbeidet ønsker vi å utvise en bevissthet omkring kjønn og kjønnsroller.

5 EFFEKTIV RESSURSUTNYTTELSE

5.1.1 Omtale av tiltak for å sikre god økonomistyring:

Vår erfaring er at ansattes holdning er avgjørende for effektiv ressursutnyttelse. Trøndelag Teater har et godt overordnet økonomistyringssystem. Avdelingsvis er i basis systemet for økonomistyring også på plass, men brukes ulikt. Ledelsen har primært de fire siste år arbeidet med holdnings skapende arbeide og bevisstgjøring av at ansvaret ligger i den enkelte avdeling. Lederne har hele perioden hatt et pågående lederutviklingsprogram. For en bedrift hvor ca 74 prosent av kostnadene utgjøres av personalkostnad, er det åpenbart at fokus på dette er viktig. I det daglige er overtid og ekstrahjelp de postene som kan variere

5.1.2 Omtale av tiltak for å sikre god ressursutnyttelse:

I 2012 ble teatrets ledelse og tillitsmenn enige om en prøveavtale som innebærer gjennomsnittsberegning av arbeidstid de siste tre uker før og den første uken etter premieren. Dette er viktig både med hensyn til den menneskelige belastningen på ansatte og sett ut ifra en økonomiske vinkel. Lysavdelingen ved teatret har vært sentrale i utviklingen av avtalen og kjører nå en prøveperiode med den nye avtalen.

5.1.3 Resultat av effektiviseringstiltak i drift og produksjon, herunder kvalitetsforbedringer og kostnadsbesparelser:

Hver produksjon blir evaluert. Vi har prøvd ulike modeller for å dempe bruken av overtid og ekstrahjelp. Det er utkrystallisert at det er de siste ukene før premiere som utgjør størst belastning for ansatte og økonomisk i form av overtid. Etter samråd med ansatte endret vi «snutiden» mellom oppsetningene på hovedscenen fra to uker til tre uker, for å finne ut om dette reduserte den menneskelige belastningen og bruk av overtid. Da erfarte vi med forskrekkelse at bildet bare ble verre. Det ble brukt mer overtid og de ansatte ble enda mer utslitte! Det viser at det er noe med de kunstneriske ambisjoner som bruker det «rommet» som er tilgjengelig. Ansattes frustrasjon om «ikke å komme i mål til premiere, godt nok» ble ikke mindre. Dette elementet var i utgangspunktet fremført som en stor stressfaktor i en undersøkelse på Trøndelag Teater om psykososialt arbeidsmiljø. Av konkrete tiltak de siste fire år kan nevnes: Vi har hatt flere produksjoner på studioscenen med kortere prøvetid og enklere scenografi/Lys, for eksempel Oscar og den Rosa tanten. I visse produksjoner tar vi ut suffli etter 1 2 ukers spilletid. Ved musikalene med lang spilletid bruker vi under-study for å unngå slitasje, sykdom, avlysninger og som seniortiltak.

5.1.4 Utvikle systemer for risikovurdering:

Trøndelag Teater har Infotjenester AS om leveranse av elektronisk HMS-håndbok. Denne håndboken er driftsmessig 2-delt hvor innhold basert på lover og forskrifter holdes oppdatert av Infotjenester AS, og hvor brukerbasert innhold tilpasset bedriften utføres av HMS-ansvarlig. HMS-håndboken beskriver teatrets rutiner for skademelding, varsling, kartlegging og risikovurderinger på flere områder. Løsningen er tilgjengelig for de ansatte fra teatrets intranettside. Det ble i 2012 igangsatt et større arbeid med opprettelse av elektronisk stoffkartotek i samarbeid med Eco Online. Målet er å ha et oppdatert stoffkartotek og samtidig kartlegge og risikovurdere kjemisk helsefare. Vi vil i første omgang ha fokus på stoffer som kan forårsake allergier ved bruk. Det ble i 2013 gjort målinger av sveiserøyk på sveiseverksted for å kartlegge risiko ved eksponering av sveiserøyk for ansatte på sveiseverksted. Resten av verstedene er også gjennomgått av ekstern yrkeshygeniker. Denne gjennomgangen danner basis for to ulike interne kurs for alle med lederansvar i 2014. Branntekniske risikovurderinger blir gjort årlig ved branntilsyn og gjennomgang av evakueringsrutiner med teaterverter, og annet teknisk personale blir ivaretatt ved årlige evakueringsøvelser.

5.2.1 Strategiplan rullert for kommende 4 år:

Trøndelag Teater har valgt et strategisk verktøy basert på en modell av Hax og Majluf, som i akademisk sammenheng anses som pragmatisk men for oss praktikere fremstår som konsistent og nyttig. Denne modellen har et langsiktig perspektiv og passer oss bra da vi ser at de politiske rammer vi må forholde oss til over tid har vært stabile og at vi som et offentlig teater har en svært spesiell tilnærming til markedsdimensjonen. Vår strategiplattform har en rekke målbare indikatorer som vi bevisst forholder oss til. Vi har blant annet sagt at vi i gjennomsnitt skal ha 100 000 publikummere, ha en egeninntekt på 20 prosent av tilskuddet, vi skal produsere mellom 8-10 egenproduserte forestillinger og vi skal avsette 8 prosent av tilskuddet til investering og vedlikehold. Vi har også verbalisert målsettingen om samarbeidsproduksjoner og gjestespill. Strategiplattformen er godt forankret i styret og den var i utgangspunktet initiert av ledelsen etter en omfattende intern prosess. Styret og ledelsen legger derfor disse premisser til grunn i enhver budsjett og planleggings prosess. Ved hvert årsoppgjør analyseres resultatet og dette danner basis for budsjettprosessene.

5.2.2 Redegjøre for de tiltak som er iverksatt for å nå målene i strategiplanen:

se boksen over.

5.2.3 Vurdering av egen mål- og resultatoppnåelse til departementet:

Budsjettet er nådd.

5.3.1 Utarbeide planer med tiltak som rulleres årlig, vurdere ekstern forvaltning:

Vi har tiårs rullerende planer for utskifting/vedlikehold av teknisk sceneutstyr. Dette holder heller ikke og vi har samme strategi som for bygningsmessig vedlikehold. Er det penger igjen i budsjettene blir disse brukt. Dessuten fikk vi tilskudd slik at vi kunne bytte ut softwaren på sceneriggen på hovedscenen til en verdi av åtte millioner kroner.

5.3.2 Redegjøre for årlig forbruk og regnskapsmessige avsetninger til formålet:

Vår intensjon om å bruke 8 prosent av tilskuddet til investering og vedlikehold sikrer at basisen i forvaltningen av bygningsmassen blir ivaretatt. I tillegg har vi på slutten av hvert år en gjennomgang av en prioritetsliste/ønskeliste på mindre investeringer om vi har midler igjen på budsjettene. Dette holder imidlertid ikke på lang sikt. Derfor har vi tatt «skipptak» med jevne mellomrom. I sist fireårsperiode hadde vi en vesentlig rehabilitering av den gamle delen av Trøndelag Teater. Vi brukte ca 20 millioner kroner finansiert via lån, tilskudd, egenkapital og sponsormidler i størrelses vis orden.

Samarbeidsprosjekt